

Андрій Селецький,
кандидат історичних наук,
старший науковий співробітник,
завідувач відділу наукової реферативної
та аналітичної інформації у сфері освіти
ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського
ORCID id 0000-0003-4008-0335
e-mail: aseletskiy@ukr.net

Лариса Самчук,
завідувач відділу наукової
інформаційно-бібліографічної діяльності
ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського
ORCID id: 0000-0001-7214-1898
e-mail: LarisaSam@i.ua

АНАЛІТИЧНИЙ, РЕФЕРАТИВНИЙ ТА БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СКЛАДНИКИ В СИСТЕМІ НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО СУПРОВОДУ ОСВІТИ: ДО 20-РІЧЧЯ ДНПБ УКРАЇНИ ІМ. В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Висвітлено завдання та пріоритетні напрями сучасної науково-інформаційної діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського щодо аналітичного, реферативного й бібліографічного супроводу освіти. Схарактеризовано головні наукові результати досліджень, здійснюваних відділами наукової реферативної та аналітичної інформації у сфері освіти та науково-бібліографічної діяльності установи, наведено кількісні та якісні характеристики продукції, підготовленої в межах виконання наукового дослідження, обґрунтовано стратегію подальшого розвитку інформаційного забезпечення освітнянської діяльності для досягнення якісних змін в умовах розгортання євроінтеграційних та глобалізаційних процесів. Підкреслюється, що діяльність виконавців наукового дослідження спрямована на вдосконалення бібліотечного та інформаційного забезпечення освіти через формування нового соціокультурного іміджу бібліотеки, яка здатна задовольнити сучасні потреби користувачів педагогічного спрямування, має потужні бази даних, забезпечує безкоштовний та необмежений доступ до світових інформаційних мереж та банків даних на основі широкого використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, є зорієнтованою на інтеграцію внутрішніх та зовнішніх інформаційних ресурсів для просування освітньої інформації та інтелектуалізації суспільства. Для реалізації завдань і досягнення мети дослідження використовувалися емпіричні та теоретичні методи соціогуманітарних і соціокомунікативних наук: спостереження, моделювання, абстрагування, прогнозування, аналітико-синтетичне згортання інформації, моніторинг документного потоку тощо.

Ключові слова: науково-інформаційний супровід освіти, інформаційно-аналітична діяльність, інформаційно-бібліографічна діяльність, науково-педагогічна бібліотека, освіта, педагогіка, психологія.

Постановка проблеми. Важливим напрямом діяльності сучасної наукової бібліотеки педагогічного профілю в умовах реформування та подальшого розвитку освітньої сфери держави є організація і забезпечення науково-інформаційного супроводу освіти з використанням інноваційних підходів і засобів, якими володіють сьогодні сучасні інформаційно-комунікаційні технології. Це завдання завжди посідало одне з чільних місць як у бібліотечній, так і дослідницькій діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ) як одного з дослідницьких підрозділів Національної академії педагогічних наук України. Керуючись у роботі законами

України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015 р.), «Про освіту» (2017 р.), Стратегією розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України (2016 р.), пріоритетними напрямками наукових досліджень НАПН України на 2018–2022 рр. з філософії освіти, педагогіки і психології та Стратегією розвитку НАПН України на 2016–2022 рр., науковці ДНПБ здійснюють аналітичний, реферативний та бібліографічний супровід наукової діяльності й освітнього процесу з питань педагогіки, психології та освіти.

Результати **аналізу останніх досліджень і публікацій** свідчать про зростання уваги українських і зарубіжних науковців до проблем науково-інформаційного забезпечення розвитку освіти в нашій країні. Теоретичній і практичній проблематиці аналітичного, реферативного й бібліографічного забезпечення гуманітарної сфери держави та її освітянської підсистеми присвячено ґрунтовні праці В. Горового, Т. Гранчак, Т. Добко, Л. Дубровіної, О. Кобелева, В. Кременя, К. Лобузної, В. Лугового, Г. Шемаєвої.

Питання, пов'язані з формами та методами використання інформаційно-комунікаційних технологій при бібліотечному обслуговуванні вчених висвітлено в працях Н. Берьозкіної, О. Постельжук, Г. Сілкової, Г. Швецової-Водки. Практичний досвід сервісного онлайн супроводу інформаційних потреб української науки та освіти фахівцями Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського презентовано Н. Доброю, Л. Коновал, Є. Корніловою. Досвід формування інформаційних ресурсів та концепцію розвитку інформаційного забезпечення Центральною науковою бібліотекою Національної академії наук Азербайджанської Республіки узагальнено А. Сафаровою.

Низка проблем розширення функцій сучасних бібліотек, пов'язаних з реалізацією інформаційних завдань, знайшла відображення в науковому доробку співробітників ДНПБ. Зокрема, теоретичні й практичні питання науково-аналітичного супроводу освітньої діяльності та створення вторинних оглядових аналітичних документів у паперовій та електронній формі розроблялися в працях О. Карпенка, С. Кравченко, А. Селецького. Питання нарощення галузевої реферативної бази, аналітико-синтетичного опрацювання вхідного документного потоку та організації кооперативної співпраці бібліотечних установ аналізувалися Т. Букшиною, І. Коваленко, Н. Кропачевою. Технологічні, наукові й практичні аспекти бібліографічної підтримки науково-дослідної педагогічної діяльності висвітлювалися Л. Самчук, В. Вербовою, Н. Горбенко.

Мета роботи – розкрити основні напрями й окреслити головні результати науково-інформаційної діяльності ДНПБ щодо аналітичного, реферативного й бібліографічного супроводу якісних змін в освітянській галузі держави.

Виклад основного матеріалу. Важливою метою ДНПБ як галузевого бібліотечного інформаційного центру є розвиток системи науково-інформаційного забезпечення освіти, педагогіки, психології та освітньої практики в умовах глобальних інформаційних впливів, загальнодержавних та галузевих наукових програм і проектів, які виконують установи НАПН України; формування нового соціокультурного образу бібліотеки, здатної ефективно забезпечувати сучасні потреби користувачів у бібліотечно-інформаційних продуктах і послугах на основі широкого застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій; орієнтація на інтеграцію внутрішніх і зовнішніх

інформаційних ресурсів для сприяння інформатизації та інтелектуалізації суспільства [7, с. 18].

Засадничого характеру у процесі розвитку науково-інформаційного напряму діяльності бібліотеки набули наукові результати здійсненого впродовж 2008–2011 рр. фундаментального дослідження за темою «Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики: стан та перспективи» (наук. керівник – канд. іст. наук О. Яценко). Актуальність цієї роботи полягала в обґрунтуванні шляхів подолання невідповідності між зростанням ролі педагогіки й освіти України у розвитку сучасного суспільства та рівнем їх інформаційно-аналітичного забезпечення, головною метою дослідження було визначення й обґрунтування теоретичних, методичних і технологічних основ системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти й практики України. Основні результати дослідження – це розроблення Концептуальної моделі системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України [4], в якій одним із головних завдань визначено необхідність започаткування та розвитку комп'ютерних бібліографічних, реферативних баз даних, які з часом могли б перетворитися на банк знань, формування, функціонування й розвиток інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки і освіти, а також підготовка практичного посібника, який містить стислі теоретичні відомості про один із видів інформаційних документів – оглядовий. Представлено характеристику оглядових документів, їхню структуру, види оглядів, основні етапи, загальну методику, технологічні процеси з їх укладання, акцентовано увагу на особливостях підготовки бібліографічних, реферативних та аналітичних оглядів [9].

Одне з головних завдань фундаментального дослідження з теми «Наукова організація інформаційної діяльності галузевого бібліотечного комплексу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського» (2012–2014 рр.) (наук. керівник – канд. іст. наук, ст. наук. співробітник О. Воскобойнікова-Гузєва) полягало у подальшому розвитку теоретико-методологічних і науково-організаційних засад інформаційної діяльності закладу, що реалізується як складник системи науково-інформаційного забезпечення освітньої галузі України. Процес реалізації дослідження, зокрема, передбачав розроблення та оприлюднення друкованих й електронних видань, що містять нормативно-інструктивні та науково-методичні матеріали з питань наукової організації інформаційно-аналітичної діяльності галузевої педагогічної бібліотеки, обґрунтування наукових підходів до розвитку системи аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики, модель інформаційно-аналітичного галузевого періодичного видання, оглядово-аналітичні, бібліографічні та реферативні матеріали з питань розвитку освіти в Україні та зарубіжжі. Ці та інші наукові результати виконання теми обґрунтовано у плановій монографії «Інформаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського: перспективи розвитку» [3]. У виданні презентовано досвід довідково-бібліографічного обслуговування читачів у бібліотеці та дистантних користувачів, сформовано перспективні напрями наукової організації інформаційної діяльності ДНПБ як галузевого бібліотечного комплексу, насамперед з удосконалення форм і методів інформаційного

забезпечення освітянської галузі бібліографічною, реферативною та аналітичною інформацією тощо.

У 2015 р. за результатами попереднього дослідження засновано довідковий бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки» [1] як електронне наукове періодичне видання ДНПБ. Бюлетень є складником системи інформаційно-аналітичного забезпечення освіти, педагогіки й психології. Зміст рубрик «Національна освіта: інноваційна школа», «Педагогічна наука», «Психологічна наука» сприяє оперативному отриманню користувачем логічно структурованої наукової інформації з проблематики сучасних наукових досліджень із питань національної освіти, педагогіки, психології у вигляді реферативних, аналітичних та бібліографічних оглядів тощо. Серед питань, що висвітлюються на його сторінках, – «Пріоритети інноваційного розвитку української освіти», «Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління в Україні: сучасний стан», «Наративний підхід до навчання й виховання», «Організація наукових досліджень у рамках нового законодавства України», «Репрезентація новітніх педагогічних технологій і методів навчання», «Булінг – психолого-педагогічна й соціальна проблема сьогодення», «Освітня реформа України: сучасний стан та перспективи впровадження», «Дуальна освіта в Україні – інноваційна технологія навчання» тощо. На цей час у науковому доробку бібліотеки 10 випусків цього видання.

З 2015 р. разом із започаткуванням дворічного прикладного дослідження «Модернізація науково-інформаційної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України» (наук. керівник – канд. іст. наук С. Зозуля) у ДНПБ активізувалося прикладне освоєння фундаментальних розроблень із бібліотечної інформаційної аналітики. Кінцева наукова продукція за результатами виконання дослідження розширила інформаційно-аналітичний контент бібліотеки. З огляду на це варто наголосити на упровадженні практичного посібника «Науково-інформаційна діяльність провідних освітянських бібліотек України» [6] і бібліографічного покажчика «Науково-інформаційна діяльність бібліотек: теорія й практика» [5]. У посібнику висвітлено концептуальні положення та перспективні напрями модернізації науково-інформаційної діяльності освітянських бібліотек України, виокремлено основні напрями інноваційного розвитку освітянських бібліотек України в контексті аналізу модернізаційних моделей. Розглянуто також теоретичні аспекти застосування кількісних методів аналізу функціонування науки – наукометричних, бібліометричних, інформетричних, визначено їх особливості, схарактеризовано основні показники наукометрії, зокрема, індекс наукового цитування, індекс Хірша та імпаکت-фактору, відображено сучасний стан бібліометричних і наукометричних досліджень в Україні. Науково-практичну цінність посібника посилюють рекомендації з формування бібліографічних баз даних, складання бібліографічних покажчиків, оптимізації інформаційно-аналітичної та реферативної діяльності бібліотек в умовах інноваційних змін.

Бібліографічний покажчик присвячено теоретичним і практичним аспектам науково-інформаційної діяльності бібліотек, зокрема питанням державної політики в галузі бібліотечної справи та інформаційної діяльності, розвитку термінології бібліотечно-інформаційної сфери у зв'язку з активним упровадженням нових інформаційних технологій, забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів,

інформаційно-бібліографічної діяльності бібліотек, сучасного стану й перспектив наукового реферування, упровадження в суспільну практику інформаційно-аналітичних технологій і методик.

Протягом 2017–2019 рр. триває виконання прикладного дослідження «Науково-інформаційний супровід освітянської галузі в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних процесів» (наук. керівник – канд. іст. наук, ст. наук. співробітник А. Селецький). Метою розвідки є науково-інформаційне забезпечення освітянської галузі бібліографічними, реферативними й аналітичними документами з актуальних питань розвитку національної та зарубіжної освіти в умовах інтеграції України в європейський і світовий освітній простір. Дослідження, зокрема, передбачає вивчення джерельної, історіографічної та нормативно-правової бази розвитку національної освіти в контексті євроінтеграційних та глобалізаційних процесів, специфіки фахових інформаційних потреб цільової групи користувачів у документах з актуальних питань розвитку освіти в Україні й зарубіжжі та відображення її у джерелах бібліографічної, реферативної й аналітичної інформації, визначення особливостей реформування національної і зарубіжної освіти та обґрунтування перспективних форм науково-інформаційного забезпечення освітянської галузі з питань розвитку освіти в Україні й зарубіжжі, аргументування перспектив розвитку діяльності ДНПБ у контексті науково-інформаційного супроводу освітянської галузі.

За проміжними результатами дослідження у 2017 р. впроваджено біобібліографічний показник «Творчий доробок Василя Григоровича Кременя в інноваційному розвитку освіти України» (4-те видання, доповнене) [8]. У виданні представлено науковий доробок президента НАПН України В. Кременя, доктора філософських наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НАН України, дійсного члена (академіка) НАПН України. Це, зокрема, монографії, навчально-методичні посібники, підручники, довідкові видання, статті, уміщені в наукових збірниках, матеріалах наукових конференцій, та публікації в періодичних виданнях, електронні ресурси, а також закони України та накази й рішення Міністерства освіти і науки України, яке очолював на той час В. Кремень. Ці важливі документи запровадили механізм втілення інноваційних процесів у освітянській галузі, ініціатором яких є науковець і державний діяч В. Кремень, сприяючи інтеграції освіти України в європейський освітній простір.

На заключному етапі дослідження (2019 р.) колективом виконавців обґрунтовано перспективи науково-інформаційного супроводу цільової групи користувачів з питань розвитку національної й зарубіжної освіти та викладено результати розвідки у запланованих виданнях. Зокрема, підготовлено оглядове видання «Інноваційний розвиток освіти в Україні й зарубіжжі в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних процесів» [2], яке ознайомлює цільову аудиторію споживачів оглядової науково-педагогічної продукції з результатами новітніх наукових досліджень українських і зарубіжних фахівців з актуальних питань реформування освітянської галузі в умовах загальноцивілізаційних викликів, значного зростання нової галузевої інформації й масштабних змін на цій основі в розвитку освіти і науки України та зарубіжжя. Видання також містить науково-інформаційні оглядові матеріали, що ілюструють суть, характер і напрями трансформаційних пошуків українських і зарубіжних науковців у галузі освіти, певні новації в методології та практичному здійсненні виховання різних категорій дітей і молоді. Проаналізовано результати наукового розроблення

вітчизняними і зарубіжними вченими й педагогами окремих теоретико-методичних питань розвитку педагогіки і психології освітнього процесу, впровадження й інтеграції психологічних знань у суспільну та освітню практику, становлення й самореалізації особистості.

Протягом останніх років забезпечено планове наповнення наукової реферативної бази даних електронного каталогу ДНПБ, галузевого сегмента Українського реферативного журналу «Джерело» (Серія 3, Соціальні та гуманітарні науки. Мистецтво) й сегмента загальнодержавної реферативної бази даних «Україніка наукова» в контексті кооперативної співпраці з Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського. Варто наголосити, що за період 2015–2019 рр. здійснено аналітико-синтетичне опрацювання вхідного документного потоку (опрацьовано 126 номерів журналів, прореферовано 3402 статті, на які складено 10203 реферати трьома мовами, реферативний сегмент поповнено 7052 записами).

За результатами виконання поточного дослідження сформульовано наступні **висновки**. З метою вдосконалення системи науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів в освітянській галузі України в умовах трансформаційних змін освітньої сфери та подальшого розгортання євроінтеграційних і світових глобалізаційних процесів ДНПБ як галузева бібліотечна установа та науковий осередок НАПН України має забезпечити пріоритетний розвиток таких напрямів: аналітичного й бібліографічного супроводу діяльності НАПН України щодо наукового забезпечення модернізації та реформування освіти; розроблення Стратегії інноваційного розвитку мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України; обґрунтування теоретико-прикладних засад трансформування бібліотек у центри інформаційних, соціокультурних і наукових комунікацій; створення в освітянських бібліотеках сучасного інформаційно-комунікаційного середовища, що забезпечуватиме оперативний та ефективний пошук і отримання потрібної інформації незалежно від місця її зберігання; розширення тематики наукових досліджень із питань удосконалення бібліотечно-інформаційного забезпечення освіти; формування фондів освітянських бібліотек України вітчизняними та зарубіжними документами на різних носіях інформації, а також надання доступу до світових електронних баз даних; науково-методичний супровід інноваційного розвитку мережі освітянських бібліотек МОН України і НАПН України; удосконалення системи підготовки кадрів для освітянських бібліотек, підвищення кваліфікації і стажування працівників бібліотечно-інформаційної сфери; встановлення освітянськими бібліотеками довгострокових наукових зв'язків із зарубіжними бібліотеками, асоціаціями, науково-педагогічними й освітянськими установами, культурними центрами, аналітичними підрозділами та службами, а також всіма небайдужими до проблем ефективного розвитку гуманітарної сфери держави й інтелектуалізації громадянського суспільства.

Список використаних джерел

1. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довід. бюл. Вип. 1–10 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2015–2019. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/періодичні-видання-бібліотеки/13392-2/> (дата звернення: 20.11.2019).
2. Інноваційний розвиток освіти в Україні й зарубіжжі в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних процесів : огляд. вид. / НАПН України, ДНПБ України

ім. В. О. Сухомлинського ; авт.-упоряд.: Селецький А. В., Кравченко С. М., Агалець І. О., Самчук Л. І., Вербова В. В., Годецька Т. І., Горбенко Н. А. ; наук. ред. Селецький А. В. Київ, 2019. 155 с. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/overview_edition_2019.pdf (дата звернення: 20.11.2019).

3. Інформаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: перспективи розвитку : монографія / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; авт.: Воскобойнікова-Гузєва О. В., Рогова П. І., Заліток Л. М., Зозуля С. М., Букшина Т. Ф., Вараксіна Н. В., Вербова В. В., Коваленко І. Й., Литовченко О. В., Пономаренко Л. О., Самчук Л. І., Янюк С. С. ; наук. ред.: Воскобойнікова-Гузєва О. В., Заліток Л. М. Київ, 2015. 240 с. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/DNPBU-monografia_2015.pdf (дата звернення: 20.11.2019).

4. Концептуальна модель системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд. О. М. Яценко ; наук. ред. П. І. Рогова. Київ, 2010. 28 с.

5. Науково-інформаційна діяльність бібліотек: теорія й практика : бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд.: Самчук Л. І., Вербова В. В., Горбенко Н. А., Лога Т. В. ; наук. ред. Зозуля С. М. Київ, 2016. 162 с.

6. Науково-інформаційна діяльність провідних освітянських бібліотек України : практ. посіб. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; авт.: Зозуля С. М., Зайченко Н. І., Горак В. В., Рабаданова Л. В., Самчук Л. І., Букшина Т. Ф., Вербова В. В., Горбенко Н. А., Кропачева Н. М., Лога Т. В., Демида Є. Ф. ; наук. ред. Зозуля С. М. Київ, 2016. 287 с. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/01/Naukovo-informatsijna_dialnist_2016.pdf (дата звернення: 20.11.2019).

7. Стратегія розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; за заг. ред. Л. Д. Березівської ; авт.: Березівська Л. Д., Зозуля С. М., Страйгородська Л. І. Київ, 2017. 29 с.

8. Творчий доробок Василя Григоровича Кременя в інноваційному розвитку освіти України : бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд.: Самчук Л. І., Вербова В. В., Горбенко Н. А., Демида Є. Ф., Мойсеюк Ю. М. ; наук. ред. Березівська Л. Д. 4-те вид., допов. Київ, 2017. 319 с.

9. Яценко О. М. Укладання оглядових документів : практ. посіб. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2011. 84 с.

References

1. Derzhavna naukovo-pedahohichna biblioteka Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskoho. (2015–2019). *Analitichnyi visnyk u sferi osvity u nauky: dovidkovyi biuletен [Analytical Bulletin in Education and Science: Reference Bulletin]*. (Issues 1–10). Kyiv: DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. Retrieved from <http://dnpb.gov.ua/ua/періодичні-видання-бібліотеки/13392-2/> [in Ukrainian].

2. Seletskyi, A. V. (Ed.). (2019). *Innovatsiyni rozvytok osvity v Ukraini y zarubizhzhі v umovakh yevrointehratsiinykh ta hlobalizatsiinykh protsesiv: ohliadove vydannia [Innovative development of education in Ukraine and abroad in the context of European integration and globalization processes: an overview]*. Kyiv: DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. Retrieved from http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/overview_edition_2019.pdf [in Ukrainian].

3. Voskoboinikova-Huzieva, O. V., & Zalitok L. M. (Eds.). (2015). *Informatsiina diialnist Derzhavnoi naukovo-pedahohichnoi biblioteki Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskoho: perspektvy rozvytku : monohrafiia [Information activity of the V. O. Sukhomlinsky State*

Scientific and Pedagogical Library of Ukraine: prospects for development: monograph. Kyiv: DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. Retrieved from http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/DNPBU-monografia_2015.pdf [in Ukrainian].

4. Rohova, P. I. (Ed.). (2010). *Kontseptualna model systemy informatsiino-analitychnoho zabezpechennia pedahohichnoi nauky, osvity i praktyky Ukrainy [Conceptual model of information-analytical system of pedagogical science, education and practice of Ukraine]*. Kyiv: DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho [in Ukrainian].

5. Zozulia, S. M. (Ed.). (2016). *Naukovo-informatsiina diialnist bibliotek: teoriia y praktyka: bibliohrafichni pokazhchyk [Scientific and information activity of libraries: theory and practice: bibliographic index]*. Kyiv: DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho [in Ukrainian].

6. Zozulia, S. M. (Ed.). (2016). *Naukovo-informatsiina diialnist providnykh osvitianskykh bibliotek Ukrainy: praktychnyi posibnyk [Scientific-informative activity of the leading educational libraries of Ukraine: practical guide]*. Kyiv: DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. Retrieved from http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/01/Naukovo-informatsijna_dialnist_2016.pdf [in Ukrainian].

7. Berezivska, L. D., Zozulia, S. M., & Straihorodska, L. I. (2017). *Stratehiia rozvytku Derzhavnoi naukovo-pedahohichnoi biblioteky Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskoho na 2017–2026 roky [Development strategy of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine for 2017–2026]*. Kyiv: DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho [in Ukrainian].

8. Berezivska, L. D. (Ed.). (2017). *Tvorchyi dorobok Vasylia Hryhorovycha Kremenia v innovatsiinomu rozvytku osvity Ukrainy: biobibliohrafichni pokazhchyk [Vasyl Kremin's creative achievements in the innovative development of education of Ukraine: biobibliographic index]* (4th ed., rev.). Kyiv: Tovarystvo “Znannia” Ukrainy [in Ukrainian].

9. Yatsenko, O. M. (2011). *Ukladannia ohliadovykh dokumentiv: praktychnyi posibnyk [Preparation of survey documents: practical guide]*. Kyiv: Nilan-LTD [in Ukrainian].

Andrii Seletskiy,

PhD (History), Senior Research Fellow,
Head of the Department
of Scientific Abstract and Analytical Information
in the Sphere of Education,
V.O. Sukhomlynskyi SSPL of Ukraine
e-mail: aseletskiy@ukr.net
ORCID id: 0000-0003-4008-0335

Larysa Samchuk,

Head of the Department
of Scientific Information and Bibliographic Activity,
V.O. Sukhomlynskyi SSPL of Ukraine
e-mail: LarisaSam@i.ua
ORCID id: 0000-0001-7214-1898

**ANALYTICAL, ABSTRACT AND BIBLIOGRAPHIC
COMPONENTS IN THE SYSTEM OF SCIENTIFIC
INFORMATION SUPPORT OF EDUCATION:
COMMEMORATING THE 20TH ANNIVERSARY
OF V. O. SUKHOMLYNSKYI SSPL OF UKRAINE**

The paper deals with the tasks and strategies of V.O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine in relation to analytical, abstract and bibliographic support of education. The main

research findings carried out by the Department of Scientific Abstract and Analytical Information in the Sphere of Education and the Department of Scientific and Bibliographic Activity are characterised. Quantitative and qualitative adjectives of library products produced within the research are given. The paper outlines the strategy for further development of information support of education to achieve qualitative changes taking into consideration European integration and globalisation process. It is emphasised that the main aim is to improve the library and information support of education through the formation of a new socio-cultural image of the library, which is able to meet the current needs of users of pedagogical orientation, since it has great databases, provides free and unlimited access to the world information networks and data banks using the latest information and communication technologies, and is focused on the integration of internal and external information resources to further educational information and intellectualisation of society. In order to achieve the research aim the following empirical and theoretical methods of sociohumanitarian and sociocommunicative sciences were used: observation, modeling, abstraction, prediction, information processing, monitoring of document flow, etc.

Keywords: *scientific information support of education, information analytical activity, information bibliographic activity, scientific and pedagogical library, education, pedagogy, psychology.*

Надійшла до редакції 22.11.2019 року